

Niebrzegowska-Bartmińska, Stanisława

"Etnolingwistička proučavanja srpskog i drugih slovenskih jezika. U čast akademika Svetlane Tolstoj", red. Predrag Piper, Ljubinko Radenković, Beograd 2008 : [recenzja]

Etnolingwistyka 21, 375

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

W pierwszym omawiane są ogólne zagadnienia związane z etnolingwistycznym podejściem do toponimii, pojęciem informacji etnokulturowej i jej reprezentacją w materiale toponimicznym. W rozdziale drugim rekonstruowany jest „mentalny obraz” przestrzeni w toponimach rosyjskich oraz koncepcja przestrzeni geograficznej, tj. lokalizacja obiektu w przestrzeni na zasadzie bliski – daleki, prawy – lewy, przedni – tylny, w górze – w dole itp. Rozdział trzeci przynosi opis interakcji człowieka z obiektami przestrzennymi, w tym np. między człowiekiem i obiektami geograficznymi, w kolejności także - klasyfikację ideograficzną toponimów „interaktywnych”, opis ruchu w przestrzeni i związanych z nim okoliczności, opis działalności „intelektualnej”, łączonej z odkryciem i oswojeniem obiektu.

SNB

Etnolingwistička proučavanja srpskog i drugih slovenskih jezika. U čast akademika Svetlane Tolstoj, red. Predrag Piper, Ljubinko Radenković, Beograd: Srpska Akademija Nauka i Umetnosti, 2008, 439 s.

Tom wydany przez Serbską Akademię Nauk i Umiejętności, dedykowany Świećlanie Tołstojowej z okazji 70-lecia urodzin, zawiera 36 artykułów. Są to prace autorów z Białorusi, Francji, Niemiec, Polski, Serbii, Słowacji, Słowenii, Rosji i Ukrainy. Prezentację sylwetki jubilatki, jej zainteresowań i drogi naukowej przynosi tekst Ljubinko Radenkovića. Pozostałe artykuły podejmują różnorodną tematykę, m.in. kwestie: etymologii wybranych słów i gniazd leksykalnych (Varbot), ich semantyki (Beletić, E. Jakuškina, I. Jakuškina), paraleli językowych i kulturowych (Michajlov). W części prac podejmowane są analizy formuł i tekstów apotropaicznych (Plas), rozważania dotyczące genealogii folkloru, w tym zamówień (Agapkina, Toporkov) i hagiograficznych legend (Moroz). Mowa także o pożywieniu (Berezovič i Pjankova, Mladenova), chorobach kobiecych (Volodina), słowiańskim kalendarzu (Płotnikova), obrzędowości rodzinnej (Gura, Niebrzadowaska-Bartmińska) i dorocznej (Vinogradova) oraz związanej z nimi ludowej terminologii; ponadto wierzeniach (Mencej, Radenković), dualistycznej kosmogonii (Belova, Petruchin) i meteorologii indoeuropejskiej (Loma). Osobne miejsce zajmuje folklor postsowiecki (Anastasova) i wartości jako podstawa opisu językowego obrazu świata (Bartmiński).

SNB

Pis'mennost', literatura i fol'klor slavjanskich narodov. XIV Meždunarodnyj s'ezd slavistov, Ochrid, 10–16 sentjabrja 2008 g. Doklady rossijskoj delegacii, Moskwa: „Indrik” 2008, 504 s.

Tom zawiera teksty rosyjskich historyków języka i literatury, folklorystów, badaczy kultury, przygotowane na XIV Międzynarodowy Kongres Sławistów w Ochrydzie. W zbiorze omawiane są takie tematy, jak: historia słowiańskiej literatury (Afanas'eva), historia języka cerkiewnosłowiańskiego (Pentkovskaja), historia porównawcza literatur w Rosji i innych krajach słowiańskich, funkcjonowanie literatury rosyjskiej na Zachodzie (Adel'gejm, Bagno, Budagova, Gulin, Kovtun, Proskurnina, Robinson, Sazonova), porównawcze badania słowiańskiego folkloru magicznego (Agapkina, Toporkov, Zav'jalova, Vinogradova), historia oddzielnych wątków w słowiańskich i zachodnioeuropejskich eposach (Azbelev, Dobrovol'skaja, Kovpik), perspektywy badań staroruskiego pogańskiego panteonu (Petruchin) itp.

SNB